

τοῦ νὰ τρώγῃ καὶ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν, ἀπαράλλακτα ὅπως θὰ ἔκαμνεν ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβανόμενος κλέπτης. Ὁ ἵππος οὗτος, προσθέτει ὁ συγγραφεὺς, εἶχε τὴν συνήθειαν δσάκις τὸν ἐξεύγνουν διὰ τὸν περιπατοῦν νὰ ἀρπάξῃ φιλικῶς τὸν βραχίονά μου, ὃν οὐδέποτε βέβαια ἀπέσυρον, καὶ νὰ συμπτύσῃ τὴν χειρὶδά μου. Ἡμέραν τινὰ—παρήλθον ἔκτοτε δώδεκα ἔτη—ἀρπάσας κατὰ τὴν συνήθειάν του τὸν βραχίονά μου ὀλίγον ἰσχυρότερον διότι ἔτυχε νὰ μὴ ἦνε εἰς τὰ καλά του, με ἐδάγκασε. Τὸ δῆγμα δὲν ἦτο σπουδαῖον, ἀλλὰ μοι ἔκαμνεν ἐντύπωσιν ὁ τρόπος του. Τῷ εἶπον μόνον «μὴ τὸ ξανακάνῃς». Ὁ ἵππος ἐδείξεν εὐθύς ὅτι μετενόησεν, οὐδέποτε δὲ πλέον ἐπανέλαθε τὴν πράξιν ταύτην. Πῶς ἄλλως θὰ ἐξηγηθῇ τοῦτο παρὰ διὰ τῆς ὑποθέσεως ὅτι ἔσχε συνείδησιν τῆς πράξεώς του ὁ ἵππος ; »

Τρεῖς ἐβδομάδας μετὰ τὴν ἔτει 1871 φοβερὰν πυροκαϊάν τοῦ Χικάγου ὁ κ. Taylor εἶδε ψιττακὸν, ὅστις εἰς ἐαυτὸν καὶ μόνον ἐχρεώσται τὴν ἀπὸ τοῦ πυρὸς σωτηρίαν του. Ὁ ψιττακὸς οὗτος ἀνήκειν εἰς τὴν Κυρίαν Κίρκλανδ καὶ ἦτο ὁ εὐνοούμενος τῆς κόρης τῆς. Ὅτε ἡ Κυρ. Κίρκλανδ εἶδεν ὅτι οὐδεμία ὑπῆρχεν ἐλπίς νὰ σώσῃ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ διότι αὕτη πανταχόθεν κατεκαίετο, ἀπεφάσισε νὰ σώσῃ μόνον δύο προσφιλέστατα πράγματα κρατούσα αὐτὰ διὰ τῆς χειρὸς· τὰ δύο ταῦτα ἦσαν ὁ ψιττακὸς καὶ μία καλαϊὰ Ἁγία Γραφή. Μετ' ὀλίγον ὅμως εἶδεν ὅτι καὶ τὰ δύο νὰ σωθῶσιν ἦτο ἀδύνατον, ἔπρεπε νὰ ἐκλέξῃ. Ἀφῆκε τὸν ψιττακὸν καὶ λαβοῦσα τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ἔσπευδε νὰ φύγῃ. Ἀλλ' αἰφνης ὁ ψιττακὸς ἐγκαταλειφθεὶς ἀφῆκε φωνὴν ἀπελπισίας λέγων «Κύριε, σώσον ἡμᾶς!» Τίς ἠδύνατο καρδίαν ἔχων νὰ μὴ εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ πτηνοῦ ; ἐθυσιάσθη ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἐσώθη ὁ ψιττακὸς.

Τὸ πτηνὸν τοῦτο ἦτο ἀληθῶς εὐφροέστατον. Ἀπῆντα μετὰ θαυμαστῆς ἀκριβείας εἰς τὰς γενομένας εἰς αὐτὸ ἐρωτήσεις. Εἰς τὴν οἰκίαν ἐν ἣ εἶχον τὸν ψιττακὸν τοῦτον ἐσύχναζε καὶ τις ἐξ ἐκείνων τῶν φλυάρων, οἵτινες νομίζουσιν ὅτι ἀμαρτάνουσιν ἐὰν ἀρῆσιν καὶ ἄλλον νὰ ὀμιλήσῃ. Ὁ ψιττακὸς τὸν ἤκουε πάντοτε μετὰ προσοχῆς καὶ οἰοεὶ θαυμάζων. Ἡμέραν τινὰ ἐξεπλάγησαν πάντες ἀκούσαντες τὸ πτηνὸν νὰ λέγῃ ἀπεινόμενον πρὸς τὸν φλύαρον μετὰ τὴν γνωστὴν του εἰρωνικὴν φωνήν «πολὺ ὀμιλεῖς, πολὺ ὀμιλεῖς!» Ὁ φλύαρος δέχοφε πρὸς στιγμὴν τὸν λόγον, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἤρχισε πάλιν τὴν ὀμιλίαν του. Ἀπελπισθεὶς τότε ὁ ψιττακὸς τὸν παρετήρησε μετ' ὀργῆς καὶ ἐξεφώνησεν «ἄ! ὡς νὰ ἤθελε διὰ τοῦ ἐπιφωνήματος τούτου νὰ δηλώσῃ τὴν ὑπερεκχειρίσασαν ἀδημονίαν του. Ἄν λοιπὸν ὁ μικρὸς ἐνὸς πτηνοῦ ἐγκέφαλος ἔχει τόσῃν δυνάμιν ὥστε νὰ ἐκμανθάνῃ τὰς λέξεις, ἄς τῷ διδά-

σκομεν, διὰ τί νὰ μὴ ὑποθέσωμεν καὶ δυνάμιν τινὰ νοήσεως εἰς τὰ ζῷα ἐκεῖνα, ἅτινα δὲν ἔχουσι τὸ δῶρον τοῦ ἀρθρώνειν τοὺς φθόγγους των ;

Πρωῖαν τινὰ ὁ κ. Taylor εἰσήλθεν εἰς τὴν κενὴν ἀκόμη αἴθουσαν ξενοδοχείου τινος καὶ λαβὼν μίαν ἐφημερίδα ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ. Αἰφνης ἀκούει φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ. «Καλὴ ἡμέρα!» Ἡ φωνὴ ἐπανελήθη. Ὁ κ. Taylor δὲν δίσκρινεν ἄλλο ἐν τῇ αἰθούσῃ παρὰ μαῦρόν τι πτηνὸν ἐντὸς κλωβίου. Ὁ κ. Taylor πλησιάζει πρὸς τὸ κλωβίον καὶ τὸ πτηνὸν τῷ λέγει μετὰ φωνὴν δωδεκαετοῦς παιδίου «Ἄνοιξέ μου νὰ φύγω!» Ποῖος εἶσαι, ἐρωτᾷ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ὁ κ. Taylor. «Μικρὸς ψιττακὸς», ἀπήντησε τὸ παράξενον πτηνὸν.

Βεβαίως δὲν δύναται τις ν' ἀποδώσῃ εἰς τὰς μεμονωμένας ταύτας παρατηρήσεις πλείονα τοῦ ὁρόντος σημασίαν. Ἡ ἐπιστήμη πρὸ πάντων δὲν δύναται νὰ βασισθῇ ἐπὶ τεκμηρίων στενῶς συνδεμένας πρὸς αἰσθήματα συμπαθείας πρὸς τὰ ζῷα. Ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν εἴνε τάχα ἀδύνατος ἡ ὑπαρξὶς νοήσεως, ὑποδεστέρας πάντοτε τῆς τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὰ ζῷα ; **

ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΩΝ

πρὸς διατήρησιν τῆς καθαριότητος παρὰ ταῖς πλατείας καὶ τοῖς δημοσίοις τόποις τῶν μεγάλων πόλεων.

Μία τῶν πρώτων φροντίδων ἀγρύπνου καὶ δραστηρίου ἀστυνομίας εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, εἶνε καὶ ἡ ἐπιμέλεια περὶ τὴν καθαριότητα τῶν ὁδῶν, τῶν πλατειῶν, τῶν λεωφόρων τῶν περιπάτων καὶ ἄλλων μερῶν. Τὸ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον δὲ πρόσφορον καὶ τέλειον τῶν οἰκοδομημάτων ἅτινα συντελοῦσι πρὸς τὴν καθαριότητα καὶ ἐπομένως πρὸς τὴν υγιείαν καὶ εὐμάρειαν τῶν κατοίκων καὶ πρὸς τὴν ἠθικὴν αὐτῶν ἀσκήν μεγαλύτεραν ἐπίδρασιν ἢ ὅσον ἐκ πρώτης ὀψεως φαίνεται.

Εἰς τὰ ἱδρύματα ταῦτα ἀνήκουσιν ἰδίως οἱ δημόσιοι ἀπόπατοι καὶ τὰ οὐρητήρια περὶ ὧν νῦν, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὰς Ἀθήνας κυρίως, πραγματευόμεθα ἐν βραχεί.

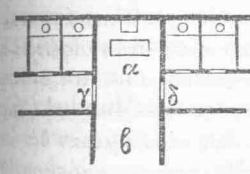
Ἐν Ἀθήναις, πόλει διακρινόμενῃ ἄλλως διὰ τὴν καθαριότητα τῶν ὁδῶν αὐτῆς, ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλας πόλεις, τὰ ἱδρύματα ταῦτα εἶνε σχεδὸν ἄγνωστα· ἐπειδὴ δὲ καὶ ὅπου τοιαῦτα ἱδρῦθησαν δοκιμῆς χάριν, ἐγένοντο κατὰ τὰ πρῶτα αὐτῶν καὶ ἀτελεῖ σχέδια, διήγειρον τὴν ἀποστροφὴν ἀληθῶς, τανῦν δὲ μολύνουσι τὸν ἀέρα. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρομεν τοὺς τοιοῦτους οἰκίσκους ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ σιδηροδρόμου ἔντε ταῖς Ἀθήναις, τῷ Πειραιεῖ καὶ τῷ Φαλήρῳ.

Ἡ πρωτεύουσα πόλις τοῦ βασιλείου ἔφθασεν ἤδη τὸν ἀριθμὸν τῶν 70,000 κατοίκων. Ἐκ τούτου δὲ καὶ αὕτη σημαντικῶς ἐπεξετάθη καὶ ἀπὸ μέρους εἰς μέρος ἀποστάσεις νυξήθησαν.

Ἔνεκα δὲ τῆς ζωηροτέρας συγκοινωνίας καὶ τῆς ἐπὶ μακρότερον χρόνον ἀπουσίας τῶν κατοίκων ἀπὸ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, καθίστανται τόσῳ ἀπαραιτήτα τὰ δημόσια οἰκήματα τοῦ τοιοῦτου εἴδους, ὥστε ἡ ἀστυνομικὴ διοίκησης πρέπει σπουδαίως νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἄλλὰ ποῦ καὶ πῶς πρέπει νὰ ἰδρυθῶσι τὰ τοιαῦτα καταστήματα;

Ἐν πρώτοις παρατηρητέον ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ διακρίνονται διὰ τὴν λαμπρὰν αὐτῶν ἐξωτερικὴν ἄψιν καὶ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν καθαριότητα, ἔτι δὲ διὰ τὸν καλὸν αὐτὸν φωτισμὸν καὶ τὸν ἀδιάκοπον ἀνεμισμὸν. Πρὸς τούτοις πρέπει νὰ ἰδρυθῶσιν εἰς τὰ κεντρικώτερα μέρη τῆς πόλεως, ν' ἀνευρίσκωνται καὶ διακρίνονται εὐκόλως καὶ νὰ ἀποκρύπτωσι τοὺς ἐκάστοτε ἐπισκέπτας αὐτῶν ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῶν διαβατῶν.

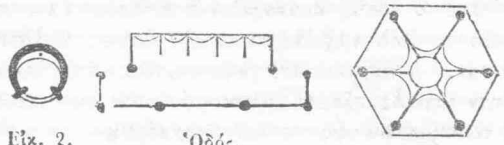

Εἰκ. 1.

τῶν Παρισίων εἰς ἓν τῶν Βουλεδῶν, εἰς τὸν κήπον τοῦ Τουίλερι καὶ εἰς ἄλλους συχνάζομενους περιπάτους καὶ τὸ ὁποῖον διακρίνεται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διὰ τὴν εὐχρηστίαν αὐτοῦ καὶ κομψότητα. Ἡ εἴσοδος δεικνύεται διὰ τῆς ἐπὶ ἀμαυροφανοῦς ὑάλου γεγραμμένης, τὸ δὲ ἐσπέρας καταφανοῦς διὰ τοῦ φωτισμοῦ ἐπιγραφῆς «*άδοσμον ἀφοδευτήριον*» (Cabinets d'aisance inodores). Κατὰ τὸ τέλος τῆς στενῆς διόδου α εἶνε τὸ φυλακεῖον (Comptoir) β ἐπίσης καλῶς διατεταγμένον καὶ ἀναπνευστικὸν διὰ τοὺς προσερχομένους, φέρον ἐνίοτε καὶ ἀγγεῖα πλήρη ἀνθῶν πρὸς φυχαγωγίαν τῆς δράσεως καὶ δ-σφρήσεως. Ἀριστερόθεν καὶ δεξιόθεν τοῦ γραφείου κεῖνται αἱ δύο εἰσοδοὶ γ καὶ δ, αἱ φέρουσαι εἰς τὰς δι' ἕκαστον τῶν φύλλων κεχωρισμένης σειρᾶς τῶν ἀφοδευτηρίων. Ὅπως δὲ τὸ ἐξωτερικὸν τῶν οἰκημάτων τούτων διακρίνεται διὰ τὴν λαμπρότητα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐσωτερικὸν ἐξέχει κατὰ τὴν καθαριότητα καὶ εὐχρηστίαν. Τὸ ἔ-δαφος τῶν διαδρόμων καὶ τῶν ἀφοδευτηρίων εἶνε ἐστρωμένον διὰ πλακῶν μαρμαρίνων, οἱ δὲ τοῖχοι ἐκάστου ἀφοδευτηρίου καλύπτονται ὑπὸ πλακῶν φαυεντιανῆς ἀργίλλου (εἶδος πορσελά-νης) ἔνεκα τούτου δὲ οὐ μόνον ἀποκωλύεται ἡ ἀπόξεσις αὐτῶν ἀλλὰ διευκολύνεται λίαν καὶ ἡ καθαριότης. Ἀριστερόθεν τοῦ τοίχου εἶνε ἐμπε-πηγμένον ἄγκιστρον πρὸς ἀνάρτησιν ἐνδυμάτων, δεξιόθεν δὲ κάτοπτρον.

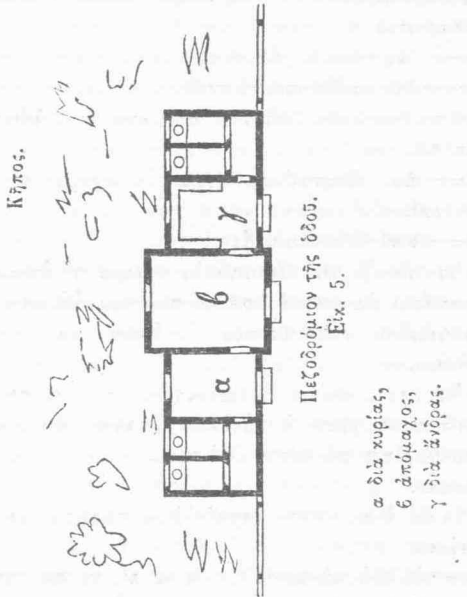
Τὰ τοιαῦτα ἰδρύματα εἶνε ἀνάγκη νὰ ἰδρῶν-ται ἐπιτηδεῖως ἀναλόγως τῆς θέσεως καὶ δύ-νανται νὰ ἴηε διάφορα κατὰ τὸ μέγεθος. Τοιαῦτα

εἶνε π.χ. τὰ οὐρητήρια 2, 3, 4. Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν

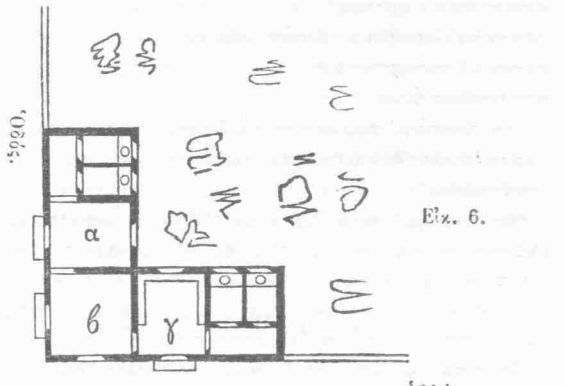
Εἰκ. 2. Ὀδός. Εἰκ. 3. Εἰκ. 4.

3 τὸ παριστῶν τὸν τοῖχον τὸν κωλύοντα τὰ βλέμματα τῶν διαβατῶν δύναται νὰ χρησι-μεύσῃ ὡς δεῖγμα διαφόρων ἄλλων. Ἡ ὑπ' ἀριθμ. 5 εἰκὼν δεικνύει μεῖζόν τι τοιοῦτον ἴδρυμα ἐ-

Πεζοδρόμιον τῆς ὁδοῦ. Εἰκ. 5. α διὰ κυρίας, β ἀπόμαχος, γ διὰ ἀνδρας.

κτισμένον εἰς τὸν τοῖχον κήπου τινος δημοσίου. Ἡ ὑπ' ἀριθμ. 6 δεικνύει ὅμοιον ἴδρυμα οὕτω

Ὀδός. Εἰκ. 6. δὲ δύναται νὰ γείνωσι διάφοροι συνθέσεις καὶ μεταβολαί.

Πλὴν δὲ τῆς ἀποκλειστικῆς αὐτῶν χρήσεως δύναται ταῦτα νὰ χρησιμεύσωσι καὶ εἰς τὴν τοποθέτησιν ἀπομάχων εἰς τοὺς ὁποίους ἀνατί-θεται ἡ διατήρησις αὐτῶν, καθ' ὅσον δύναται ἔ-καστος τῶν ἐπισκεπτῶν νὰ πληρώσῃ 5—10 λεπτά.